

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2015/703 RENDELETE

(2015. április 30.)

az interoperabilitás és az adatcsere szabályaira vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (11) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 715/2009/EK rendelet különböző feladatokat ró a Földgázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózatára (ENTSOG) és a 713/2009/EK rendelettel létrehozott Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségére ⁽²⁾ (a továbbiakban: Ügynökség). E feladatok egyike a 715/2009/EK rendelet 8. cikkének (6) bekezdésében felsorolt területekre kiterjedő, valamennyi földgázpiaci szállítási rendszer-üzemeltető által alkalmazandó európai üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozása.
- (2) Az Unión belüli földgázszállító hálózatokon megvalósuló hatékony földgáz-kereskedelem és földgázszállítás ösztönzése és elősegítése, és ezáltal a nagyobb fokú piaci integráció érdekében az ENTSOG által az Ügynökség ajánlásával, a 715/2009/EK rendelet 6. cikkében meghatározott eljárással összhangban kidolgozott tervezet alapján létre kell hozni a 715/2009/EK rendelet 8. cikk (6) bekezdésének e) és d) pontjában meghatározott, az interoperabilitás és az adatcsere szabályaira vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatot.
- (3) A műszaki, az üzemeltetési és a kommunikációs szempontok harmonizációjának hiánya akadályozhatja a földgáz szabad áramlását az Unióban, és ezáltal hátráltathatja a piaci integrációt. Az interoperabilitásra és az adatcsere vonatkozó uniós szabályoknak lehetővé kell tenniük az ezen a területen szükséges harmonizációt, és ennek eredményeként a tényleges piaci integrációt. Ezért, valamint a szomszédos szállítási rendszer-üzemeltetők által a kereskedelem és az üzemeltetés terén folytatott együttműködés előmozdítása érdekében e rendeletben szabályozni kell az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokat, az alkalmazott mértékegységeket, a gázminőséget, a gáz szagosítását és az adatcsere. Olyan szabályokat és eljárásokat kell megállapítani, amelyek révén megvalósítható az Unión belüli hatékony földgáz-kereskedelemhez és a földgázszállító rendszerek közötti hatékony földgázszállításhoz szükséges mértékű harmonizáció.
- (4) A szomszédos szállítási rendszer-üzemeltetőknek fokozniuk kell az átláthatóságot és az egymással folytatott együttműködést minden olyan esetben, amikor az egy rendszer-összekötési pont két oldalán meglévő eltérő gázminőség és szagosítási gyakorlat hátráltathatja a piaci integrációt. Az e rendeletben meghatározott kötelezettségek a tagállamok hatásköreinek sérelme nélkül érvényesek, különös tekintettel a gázminőségre és a szagosításra.
- (5) E rendelet gázminőségre vonatkozó rendelkezéseinek hatékony megoldásokat kell nyújtaniuk anélkül, hogy sértenék a magas fűtőértékű gázra vonatkozó európai szabványnak a CEN keretei között, az M/400. sz. megbízáson alapuló szabványosítási eljárás keretében jelenleg folyamatban lévő kidolgozását.
- (6) Az interoperabilitás tekintetében a 13., a 17. és a 18. cikkben meghatározott szabályok a 715/2009/EK rendelet 8. cikkének (7) bekezdése szerinti piaci integrációt hivatottak biztosítani, és alkalmazási területük nem kizárólag a rendszer-összekötési pontokra terjed ki.

⁽¹⁾ HL L 211., 2009.8.14., 36. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 713/2009/EK rendelete az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról (HL L 211., 2009.8.14., 1. o.).

- (7) E rendelet 13. cikke nem érinti a 2009/142/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 1. cikkének (2) bekezdése alkalmazásában a tagállamok által a referenciatételek közlésekor alkalmazott mértékegységeket. Az érintettek az EN ISO 13443 „Földgáz. Szabványos referenciatételek” európai szabvánnyal összhangban a mellékletben található táblázatot alkalmazhatják.
- (8) E rendelet V. fejezetének az európai belső gázpiac kiteljesítésének és működésének, a gázellátás biztonságának és az információkhoz való megfelelő és biztonságos hozzáférésnek a biztosítása, valamint a határkeresztező szállítási tevékenység elősegítése érdekében megfelelő mértékű harmonizációt kell biztosítania az adatcsere területén.
- (9) Az e rendeletben foglalt intézkedések összhangban vannak a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ 51. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével.
- (10) A 715/2009/EK rendelet 8. cikke (8) és (9) bekezdésének megfelelően az ENTSOG-nak figyelemmel kell kísérnie és elemeznie kell e rendelet végrehajtását, és megállapításairól jelentést kell tennie az Ügynökségnek annak érdekében, hogy az Ügynökség elláthassa a 715/2009/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feladatait,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Az e rendelettel létrehozott üzemi és kereskedelmi szabályzat az interoperabilitás és az adatcsere szabályait, valamint a földgázszállító rendszerek üzemeltetésére vonatkozó harmonizált szabályokat állapítja meg.
- (2) E rendeletet a rendszer-összekötési pontokban kell alkalmazni. A 13. cikket az adatok közzététele vonatkozásában a 715/2009/EK rendelet I. mellékletének 3.2. pontja értelmében vett releváns pontokra kell alkalmazni. A 17. cikket a rendszer-összekötési pontok mellett a szállítóhálózatok minden más olyan pontjára is alkalmazni kell, amelyben gázminőségmérések történnek. A 18. cikket a szállítási rendszerekre kell alkalmazni. E rendelet a nemzeti hatóságok határozatától függetlenül alkalmazható a harmadik országok felől való belépési és a harmadik országok felé való kilépési pontokban is.
- (3) Hacsak az érintett tagállamok másként nem állapodnak meg, e rendelet nem alkalmazandó az azon tagállamok közötti rendszer-összekötési pontokra, amelyek valamelyike a 2009/73/EK irányelv 49. cikke alapján eltérésre jogosult.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a 715/2009/EK rendelet 2. cikkében, a 984/2013/EU bizottsági rendelet⁽³⁾ 3. cikkében, a 312/2014/EU bizottsági rendelet⁽⁴⁾ 3. cikkében, valamint a 2009/73/EK irányelv 2. cikkében foglalt fogalommeghatározások irányadók. E rendelet alkalmazásában továbbá:

- a) „kivételes esemény”: olyan, ésszerűen nem befolyásolható vagy megelőzhető, nem tervezett esemény, amely átmeneti kapacitáscsökkenést eredményezhet, és ennek következtében oly módon befolyásolhatja egy adott rendszer-összekötési pontban a gáz minőségét vagy mennyiségét, hogy az további következményekkel járhat a szállítási-rendszer-üzemeltetők, valamint a szállításirendszer-üzemeltetők és a rendszerhasználók kapcsolata tekintetében;
- b) „kezdeményező szállításirendszer-üzemeltető”: az a szállításirendszer-üzemeltető, amely az egyeztetést kezdeményezi azáltal, hogy a szükséges adatokat megküldi az egyeztető szállításirendszer-üzemeltetőnek;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 30-i 2009/142/EK irányelve a gázüzemű berendezésekről (HL L 330., 2009.12.16., 10. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/73/EK irányelve a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2013. október 14-i 984/2013/EU rendelete a földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről (HL L 273., 2013.10.15., 5. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2014. március 26-i 312/2014/EU rendelete a gázszállításirendszer-üzemeltetők közötti rendszeregyensúlyozásra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 91., 2014.3.27., 15. o.).

- c) „kisebb mennyiség szabálya”: az a szabály, amelynek értelmében ha egy adott rendszer-összekötési pont két oldalán eltérőek a feldolgozott mennyiségek, akkor a visszaigazolt mennyiség a feldolgozott mennyiségek kisebbikével egyenlő;
- d) „egyeztetés”: az a folyamat, amelynek során az adott rendszer-összekötési pont két oldalán található rendszerhasználókat érintő feldolgozott gázmennyiségeket összehasonlítják és egymáshoz igazítják, és meghatározzák a rendszerhasználók visszaigazolt mennyiségeit;
- e) „egyeztető szállításrendszer-üzemeltető”: az a szállításrendszer-üzemeltető, amely az egyeztetést elvégzi, és annak eredményét megküldi a kezdeményező szállításrendszer-üzemeltetőnek;
- f) „mért mennyiség”: az a gázmennyiség, amely a szállításrendszer-üzemeltető mérőműszerei szerint adott időegység alatt egy meghatározott rendszer-összekötési ponton fizikailag átáramlott;
- g) „üzemeltetési egyensúlyozási számla”: a szállításrendszer-üzemeltetők által az egy adott rendszer-összekötési ponton jelentkező irányítási különbségek elszámolására igénybe vett számla, amelynek célja, hogy egyszerűsítse a gázelszámolást a rendszer-összekötési pont által érintett rendszerhasználók tekintetében;
- h) „feldolgozott mennyiség”: a kezdeményező és az egyeztető szállításrendszer-üzemeltető által megállapított azon gázmennyiség, amely figyelembe veszi a rendszerhasználói nominálást vagy újranominálást és a vonatkozó szállítási szerződésben foglalt szerződéses rendelkezéseket, és amely az egyeztetés alapját képezi;
- i) „irányítási különbség”: az egy adott rendszer-összekötési ponton átáramló gáz szállításrendszer-üzemeltetők által tervezett szállítandó mennyisége és mért mennyisége közötti különbség.

II. FEJEZET

ÖSSZEKAPCSOLÁSI ÉS ÜZEMELTETÉSI MEGÁLLAPODÁSOK

3. cikk

Általános rendelkezések

A szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők gondoskodnak arról, hogy a 6–12. cikkben foglalt részletes szabályoknak megfelelően minden rendszer-összekötési pont tekintetében összekapcsolási és üzemeltetési megállapodás határozza meg legalább:

- a) az áramlásszabályozás szabályait;
- b) a gázmennyiségek és a gázminőség mérésének elveit;
- c) az egyeztetés szabályait;
- d) a gázmennyiségek allokálásának szabályait;
- e) a kivételes események bekövetkezésekor követendő kommunikációs eljárásokat;
- f) az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásból fakadó viták rendezését;
- g) az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodások módosításának rendjét.

4. cikk

Tájékoztatási kötelezettség

(1) A szállításrendszer-üzemeltetők azonosítják az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokban található, a rendszerhasználókat közvetlenül érintő információkat, és ezekről az információkról tájékoztatják a rendszerhasználókat.

(2) Mielőtt olyan összekapcsolási és üzemeltetési megállapodást kötnének meg vagy módosítanának, amely tartalmazza a 3. cikk c), d) és e) pontjában foglalt szabályokat, a szállításrendszer-üzemeltetők legalább két hónappal a megállapodás megkötése vagy módosítása előtt felkérlik a rendszerhasználókat arra, hogy észrevételeket tegyenek a szabályok javasolt szövegéhez. A szállításrendszer-üzemeltetők a megállapodásaik megkötésekor vagy módosításakor kötelesek figyelembe venni a rendszerhasználók észrevételeit.

(3) Ha a szállításrendszer-üzemeltetők e rendelet hatálybalépése után olyan megállapodást kötnek, amely megállapítja vagy módosítja a 3. cikk értelmében az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokban kötelezően meghatározandó feltételeket, akkor ezeket a feltételeket a megállapodás megkötése után 10 napon belül megküldik nemzeti szabályozó hatóságuknak és az ENTSOG-nak. Ezen túlmenően a szállításrendszer-üzemeltetők a tagállam illetékes nemzeti hatóságainak kérésére 10 napon belül megküldik az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokat.

5. cikk

Összekapcsolási és üzemeltetési mintamegállapodás

(1) Az ENTSOG 2015. június 30-ig kidolgozza és közzéteszi a 6–10. cikkben foglalt alapértelmezett szerződési feltételeket tartalmazó összekapcsolási és üzemeltetési mintamegállapodás tervezetét.

(2) A mintamegállapodásnak a nemzeti joggal való összhangjáról bármely nemzeti szabályozó hatóság véleményt alkothat, és azt 2015. augusztus 31-ig megküldheti az Ügynökségnek. Ezt követően az Ügynökség az ENTSOG által kidolgozott mintamegállapodást – a nemzeti szabályozó hatóságok véleményének kellő figyelembevételével – 2015. október 31-ig véleményezi. Az ENTSOG az Ügynökség véleményének figyelembevételével 2015. december 31-ig közzéteszi internetes oldalain a véglegesített mintamegállapodást.

(3) Ha a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők nem tudnak megállapodni egy vagy több, az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásukban a 3. cikkkel összhangban rögzítendő, a 6–10. cikkben foglalt szerződési feltételről, akkor ezekről a szerződési feltételekről az ENTSOG által kidolgozott mintamegállapodás alapján kell rendszer-összekötési megállapodást kötniük.

6. cikk

Az áramlásszabályozás szabályai

(1) Az áramlásszabályozás tekintetében a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek:

- a) olyan szabályok kidolgozásáról gondoskodni, amelyek biztosítják a szabályozható, pontos, előre látható és hatékony gázáramlást a rendszer-összekötési pontban;
- b) gondoskodni a rendszer-összekötési pontban megvalósuló gázáramlás szabályozására és az áramlási különbségek egyeztetéssel való minimalizálására vonatkozó szabályok kidolgozásáról;
- c) kijelölni a rendszer-összekötési pontban megvalósuló gázáramlás szabályozásáért felelős szállításirendszer-üzemeltetőt. Ha a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők nem állapodnak meg a kijelölésről, akkor a rendszer-összekötési pontban megvalósuló gázáramlás szabályozásáért az áramlásszabályozó berendezést üzemeltető szállítási-rendszer-üzemeltető a másik vagy többi szállításirendszer-üzemeltetővel együttműködésben felel.

(2) A gáz áramlásának szabályozásához a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők minden rendszer-összekötési pont és a gáznap minden órája tekintetében meghatározzák a gázáramlás mennyiségét és irányát.

Az (1) bekezdés c) pontja szerint kijelölt szállításirendszer-üzemeltető azzal a feltétellel felel a rendszer-összekötési pontban megvalósuló gázáramlás szabályozásáért, hogy a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők mindegyike a nyomásra vonatkozó szerződéses kötelezettségét a következő módon teljesíti:

- a) az irányítási különbség minimalizálásához szükséges pontossággal; és
- b) a gázszállító rendszerek hatékony kihasználása érdekében bizonyos fokú állandósággal.

(3) A szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők által a gázáramlás mennyiségére és irányára vonatkozóan meghozott döntésnek tükröznie kell:

- a) az egyeztetés eredményét;
- b) az üzemeltetési egyensúlyozási számla kiigazítását;
- c) a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők között például a gázáramlás növelése vagy csökkentése, a minimális gázáramlás, a gázáramlásnak egy virtuális rendszer-összekötési pontban (ha van ilyen) történő felosztása és/vagy az áramlási irány megváltoztatása vagy az üzemeltetés költséghatékonysága céljából létrejött, az áramlásszabályozás hatékonyságát fokozó megállapodásokat;
- d) a határkeresztesztő gázkereskedés tekintetében a gázminőség különbségei miatt fennálló korlátozások kezelésére vonatkozóan a 15. cikk alapján és/vagy a szagosításra vonatkozóan a 19. cikk alapján elfogadott esetleges megállapodást.

(4) A szállításirendszer-üzemeltető módosíthatja a gáz mennyiségét vagy áramlásának irányát, vagy akár mindkettőt, ha ez szükséges ahhoz, hogy:

- a) megfeleljen a rendszer-összekötési pontra vonatkozó nemzeti vagy uniós biztonsági jogszabályok rendelkezéseinek;
- b) megfeleljen a 994/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerint kidolgozott vészhelyzeti tervekben és megelőzési cselekvési tervekben foglalt követelményeknek;
- c) reagáljon az üzemeltető rendszerét érintő kivételes eseményekre.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. október 20-i 994/2010/EU rendelete a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 2004/67/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2010.11.12., 1. o.).

7. cikk

A gázmennyiségek és a gázminőség mérésének elvei

(1) A mennyiségek, az energiatartalom és a gázminőség mérésének elvei tekintetében a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők gondoskodnak:

- a) a rendszer-összekötési pontban alkalmazandó mérési szabványok részletes meghatározásáról;
- b) a mérőberendezések telepítéséért, üzemeltetéséért és karbantartásáért felelős szállításrendszer-üzemeltető kijelöléséről. A kijelölt üzemeltető köteles a rendszer-összekötési pontban megvalósuló gázáramlás mérésére vonatkozóan minden információt és adatot kellő időben és az előírt gyakorisággal a szomszédos szállításrendszer-üzemeltető(k) rendelkezésére bocsátani.

(2) A rendszer-összekötési pontokban elhelyezendő mérőberendezések telepítését, üzemeltetését és karbantartását a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetőkre érvényes, a nemzeti szabályozásból fakadó műszaki követelmények figyelembevételével kell végezni.

(3) A szomszédos szállításrendszer-üzemeltetőknél meg kell állapodniuk a mérések elveiről, és e megállapodásuknak ki kell terjednie legalább:

- a) a mérőállomás leírására, beleértve az alkalmazandó mérő- és elemzőberendezést, valamint a meghibásodás esetén alkalmazandó másodlagos berendezés adatait is, ha van ilyen;
- b) a mérendő gázminőségi paraméterekre, mennyiségekre és energiatartalomra, a mérőberendezés működésében megengedhető legnagyobb hibára vagy bizonytalanságra, a mérések gyakoriságára és az alkalmazandó mértékegységekre, valamint a mérések során alkalmazandó szabványokra és esetleges átváltási tényezőkre;
- c) a közvetlenül nem mért paraméterek számítása céljából alkalmazandó eljárásokra és módszerekre;
- d) a szállított energia meghatározásában megengedhető legnagyobb hiba vagy bizonytalanság számítási módszerének leírására;
- e) a mért paraméterek tekintetében alkalmazott adat-ellenőrzési folyamat bemutatására;
- f) a mérések ellenőrzése és a minőségbiztosítás céljából bevezetett intézkedésekre, beleértve a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők által közösen meghatározandó ellenőrzési és kiigazítási eljárásokat is;
- g) a mért paraméterekre vonatkozó, a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők közötti adatszolgáltatás módjára, beleértve annak gyakoriságát és tartalmát is;
- h) a mérőberendezést üzemeltető szállításrendszer-üzemeltető(k) által a másik vagy többi szállításrendszer-üzemeltetőnek küldendő jelek és riasztások pontos jegyzékére;
- i) a mérőberendezések hibájának (a mért mennyiségek alá- vagy túlbecslése a mérőrendszer meghatározott bizonytalansági tartományát meghaladó mértékben) megállapítása vagy utólagos megállapítása következtében kialakuló átmeneti helyzetben követendő eljárásra és a mérési eredmények kiigazításának módszerére. Ez a szállításrendszer-üzemeltető megteszi a megfelelő intézkedéseket az átmeneti helyzet megszüntetésére;
- j) a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők egymás közötti viszonylatában a mérőberendezés hibája esetén alkalmazandó szabályokra;
- k) a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők egymás közötti viszonylatában a következők tekintetében alkalmazandó szabályokra:
 - i. belépés a mérőlétesítménybe;
 - ii. a mérőlétesítményen végzett kiegészítő ellenőrzések;
 - iii. a mérőlétesítmény módosítása;
 - iv. jelenlét a mérőlétesítmény kalibrálásakor és karbantartásakor.

(4) Ha a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők az (1) és a (3) bekezdés szerinti kötelezettségeik teljesítését elmulasztják, a következők szerint kell eljárni:

- a) a mérőberendezést üzemeltető szállításrendszer-üzemeltető felelőssége a berendezés telepítése, üzemeltetése és karbantartása, valamint a rendszer-összekötési pontban megvalósuló gázáramlások mérésére vonatkozó adatok kellő időben történő megküldése a másik szállításrendszer-üzemeltetőnek;
- b) az EN 1776 „Gázellátó rendszerek. Földgázmérő állomások. Működési követelmények” európai szabvány mindenkor hatályos változatában foglaltakat kell alkalmazni.

8. cikk

Az egyeztetés szabályai

- (1) Az egyeztetés tekintetében a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek meghatározni:
- az egyeztetés részletes szabályait, figyelembe véve adott esetben a napi, illetve óránkénti nominálásra vonatkozó megállapodásokat;
 - a rendszerhasználókat érintő feldolgozott és visszaigazolt gázmennyiség-adatok, valamint a rendszer-összekötési pont (ok)ban megvalósuló gázáramlás tervezett mennyiségének számításához szükséges adatok szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők viszonylatában történő közlésének és feldolgozásának szabályait.
- (2) A nominálásokat és az újranominálásokat a következők szerint kell kezelni:
- ha a feldolgozott mennyiségek nem egyeznek meg egymással, akkor olyan egyeztetési szabályt kell alkalmazni, amely a rendszer-összekötési pont két oldalán található két rendszerhasználó vonatkozásában minden esetben azonos visszaigazolt mennyiséget eredményez;
 - a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők megállapodhatnak abban, hogy a kisebb mennyiség szabályától eltérő egyeztetési szabályt alkalmaznak, amennyiben a szabályt nyilvánosan közzéteszik, és a szabály közzététele után a rendszerhasználóknak legalább két hónapot biztosítanak arra, hogy a javasolt egyeztetési szabályt véleményezzék;
 - a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek meg kell határozniuk saját feladatkörüket az egyeztetés folyamatában, vagyis azt, hogy a kezdeményező vagy az egyeztető szállításirendszer-üzemeltető szerepét töltik-e be;
 - a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek meg kell határozniuk a nominálási vagy újranominálási ciklus keretében végrehajtandó egyeztetés időtervét azzal, hogy az egyeztetés egésze a nominálási vagy újranominálási ciklus kezdetétől számítva nem tarthat két óránál tovább, és ennek kapcsán figyelembe kell venniük:
 - a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők által kicserélendő azon adatokat, köztük legalább a (4) bekezdés b) pontjában meghatározottakat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a rendszerhasználókat a visszaigazolt mennyiségeikről még a nominálási vagy újranominálási ciklus vége előtt tájékoztassák;
 - annak szükségességét, hogy a fenti i. alpontban meghatározott adatcsere-folyamat lehetővé tegye a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők számára, hogy minden számítást és kommunikációt pontosan és kellő időben elvégezzenek.
- (3) Az egy meghatározott rendszer-összekötési pontra vonatkozó nominálások feldolgozásakor a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek biztosítaniuk kell, hogy a rendszer-összekötési pont két oldalán megvalósuló gázáramlást következetesen, a rendszer-összekötési pont egyik vagy mindkét oldalán alkalmazott, a 6. cikk (4) bekezdésében felsorolt okok miatti esetleges átmeneti kapacitáscsökkentés figyelembevételével számítsák.
- (4) Az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásoknak az egyeztetés céljából végrehajtandó adatcserére vonatkozó rendelkezéseiben meg kell határozni:
- az egyeztetés céljából a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők által végrehajtandó adatcserét;
 - az egyeztetés céljából végrehajtott adatcsere során átadandó harmonizált információk körét, amelynek tartalmaznia kell legalább:
 - a rendszer-összekötési pont megjelölését;
 - a rendszerhasználó vagy adott esetben a rendszerhasználó portfóliója megjelölését;
 - a rendszerhasználónak gázt szállító vagy a rendszerhasználótól gázt átvevő fél vagy adott esetben portfóliója megjelölését;
 - az egyeztetés tárgyát képező gázáramlás kezdő és záró időpontját;
 - a gáznapot;
 - a feldolgozott és a visszaigazolt gázmennyiségeket;
 - a gáz áramlásának irányát.
- (5) Ha a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásukban másként nem rendelkeznek, a következőképpen kell eljárni:
- a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők a kisebb mennyiség szabályát alkalmazzák. A kisebb mennyiség szabályának általános alkalmazása csak a 715/2009/EK rendelet I. melléklete 2.2.3. pontjának (1) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülése esetén korlátozható abban az esetben, ha a szabály alkalmazása akadályozná, hogy a szűkületkezelési eljárások keretében nem megszakítható kapacitást kínáljanak;
 - az érintett áramlásszabályozó berendezést üzemeltető szállításirendszer-üzemeltető jár el egyeztető szállításirendszer-üzemeltetőként;

- c) a szállításirendszer-üzemeltetők az egyeztetést a következő lépésekben, az alábbiakban meghatározott sorrendben végzik:
- i. a nominálási vagy újranominálási ciklus kezdetétől számított 45 percen belül a kezdeményező szállításirendszer-üzemeltető kiszámítja és megküldi a feldolgozott gázmennyiségeket;
 - ii. a nominálási vagy újranominálási ciklus kezdetétől számított 90 percen belül az egyeztető szállításirendszer-üzemeltető kiszámítja és megküldi a visszaigazolt gázmennyiségeket;
 - iii. a nominálási vagy újranominálási ciklus kezdetétől számított két órán belül a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők megküldik a rendszerhasználóknak a visszaigazolt gázmennyiségeket, és megtervezik a rendszer-összekötési pontban megvalósuló gázáramlást. Ezt a műveleti sorrendet a 984/2013/EU rendelet 22. cikkében foglalt, a megszakításról szóló értesítés és a megszakítás közötti minimális időkülönbségre vonatkozó szabály, valamint az e cikk (2) bekezdésének d) pontjában foglalt rendelkezések sérelme nélkül kell követni.

9. cikk

A gázmennyiségek allokálásának szabályai

(1) A gázmennyiségek allokálása tekintetében a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek olyan szabályokat kell kidolgozniuk, amelyek biztosítják a rendszer-összekötési pont két oldalán allokált mennyiségek következetességét.

(2) Ha összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásukban másként nem rendelkeznek, a szállításirendszer-üzemeltetők üzemeltetési egyensúlyozási számlát vezetnek. A mérőberendezést üzemeltető szállításirendszer-üzemeltető az ellenőrzött gázmennyiségek alapján újraszámítja az üzemeltetési egyensúlyozási számla egyenlegét, és az eredményről értesíti a szomszédos szállításirendszer-üzemeltető(ke)t.

(3) Üzemeltetési egyensúlyozási számla alkalmazása esetén:

- a) az irányítási különbséget a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőkhez tartozó üzemeltetési egyensúlyozási számlán kell jóváírni, míg az egyes szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek a visszaigazolt mennyiségekkel egyenlő mennyiségű gázt kell allokálniuk rendszerhasználóik számára;
- b) a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek arra kell törekedniük, hogy üzemeltetési egyensúlyozási számlájuk egyenlege a lehető legközelebb legyen a nullához;
- c) az üzemeltetési egyensúlyozási számla egyenlegére vonatkozó korlátozások meghatározásakor figyelembe kell venni az egyes rendszer-összekötési pontok és/vagy összekapcsolt szállítóhálózatok sajátosságait, így különösen:
 - i. a rendszer-összekötési pont fizikai jellemzőit;
 - ii. a vezetékkészlet lehetőségét az egyes szállítóhálózatokban;
 - iii. a rendszer-összekötési ponton rendelkezésre álló teljes műszaki kapacitást;
 - iv. a gázáramlás dinamikáját az összekapcsolt szállítóhálózatokban.

Ha az üzemeltetési egyensúlyozási számla egyenlegére vonatkozó korlátozások kimerülnek, a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők megállapodhatnak e korlátozások enyhítésében annak érdekében, hogy a rendszerhasználóknak a visszaigazolt mennyiségeikkel megegyező mennyiségeket vagy a mért mennyiségek alapján arányosítással meghatározott mennyiségeket allokáljanak.

(4) A szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők megállapodhatnak abban, hogy az üzemeltetési egyensúlyozási számla vezetése helyett más allokálási szabályt alkalmaznak, amennyiben ezt a szabályt nyilvánosan közzéteszik, és a szabály közzététele után a rendszerhasználóknak legalább két hónapot biztosítanak arra, hogy a javasolt allokálási szabályt véleményezzék.

10. cikk

A kivételes események bekövetkezésekor követendő kommunikációs eljárások

(1) A szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek gondoskodniuk kell olyan kommunikációs eljárások létrehozásáról, amelyek a kivételes események bekövetkezésekor gyors és egyidejű tájékoztatást tesznek lehetővé. Eltérő megállapodás hiányában az érintett szállításirendszer-üzemeltetők közötti kommunikációt előbb szóban, angol nyelven kell lefolytatni, majd ezt követően elektronikus írott üzenetben meg kell erősíteni.

(2) Az a szállításirendszer-üzemeltető, amelyre a kivételes esemény kihat, köteles erről legalább e bekezdés b) és c) pontja vonatkozásában a rendszerhasználóit, ha a kivételes esemény kihat a rendszerhasználók visszaigazolt mennyiségeire, valamint e bekezdés a) és c) pontja vonatkozásában a szomszédos szállításirendszer-üzemeltető(ke)t tájékoztatni, és számukra minden szükséges információt megadni:

- a) az eseménynek a rendszer-összekötési ponton keresztül szállítandó gáz mennyiségeire és minőségére gyakorolt esetleges hatásairól;
- b) az eseménynek az adott rendszer-összekötési pontban aktív rendszerhasználók visszaigazolt gázmennyiségeire gyakorolt esetleges hatásairól;
- c) a kivételes esemény várható és tényleges megszűnéséről.

(3) E cikk rendelkezéseit az 1227/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ és az annak alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok sérelme nélkül kell alkalmazni.

11. cikk

Az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokból fakadó viták rendezése

(1) A szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek törekedni az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásból fakadó vagy azzal kapcsolatos vitáik békés úton történő rendezésére, és a megállapodásban megjelölni a viták békés rendezésének megíúsulása esetén alkalmazandó vitarendezési mechanizmust.

A vitarendezési mechanizmusnak ki kell kötnie legalább:

- a) az alkalmazandó jogot; és
- b) az illetékes bíróságot, vagy az intézményes keretek között vagy eseti jelleggel megbízott szakértő kijelölésének feltételeit, a választott bírósági eljárást is ideértve.

Ha a megjelölt vitarendezési mechanizmus választott bírósági eljárás, akkor alkalmazni kell a külföldi választott bírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezmény rendelkezéseit.

(2) Vitarendezési mechanizmusra vonatkozó megállapodás hiányában a 44/2001/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ és az 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ rendelkezéseit kell alkalmazni.

12. cikk

A módosítások rendje

(1) A szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők átlátható és részletes eljárást hoznak létre összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásuk módosítására, amelyet bármelyik szállításirendszer-üzemeltető írásban kezdeményezhet.

(2) Ha a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők nem állapodnak meg a módosítások rendjéről, akkor igénybe vehetik a 11. cikk alapján meghatározott vitarendezési mechanizmust.

III. FEJEZET

MÉRTÉKEGYSÉGEK

13. cikk

Közös mértékegységek

(1) A szállításirendszer-üzemeltetőknek a 715/2009/EK rendelethez kapcsolódó mindennemű adatcseré és adatközlés keretében az e cikkben meghatározott mértékegységeket kell alkalmazniuk.

(2) A szállításirendszer-üzemeltetőknek a gáz nyomását, hőmérsékletét, térfogatát, égéshőjét, energiatartalmát és Wobbe-számát a következő mértékegységekben kell kifejezniük:

- a) nyomás: bar
- b) hőmérséklet: °C (Celsius-fok)

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. október 25-i 1227/2011/EU rendelete a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról (HL L 326., 2011.12.8., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2000. december 22-i 44/2001/EK rendelete a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (HL L 12., 2001.1.16., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. június 17-i 593/2008/EK rendelete a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) (HL L 177., 2008.7.4., 6. o.).

- c) térfogat: m³
- d) égéshő (GCV): kWh/m³
- e) energiatartalom: kWh (a GCV alapján)
- f) Wobbe-szám: kWh/m³ (a GCV alapján)

A nyomás esetében a szállításrendszer-üzemeltetőknek fel kell tüntetniük, hogy abszolút nyomásról (bar(a)) vagy relatív nyomásról (bar(g)) van-e szó.

A térfogatra vonatkozó referenciatételek: 0 °C és 1,01325 bar(a). A GCV, az energiatartalom és a Wobbe-szám tekintetében az alapértelmezett égési referencia-hőmérséklet 25 °C.

A térfogattal, a GCV-vel, az energiatartalommal és a Wobbe-számmal kapcsolatos adatok közlésekor a szállításrendszer-üzemeltetők mindenkor kötelesek feltüntetni, hogy ezeket az értékeket milyen referenciatételek alapján számították.

(3) Abban az esetben, ha egy tagállam csak egyetlen másik tagállammal áll összeköttetésben, a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők és azok a felek, akikkel adatcserét folytatnak, a nemzeti szabályozó hatóságai jóváhagyásával megállapodhatnak egymással abban, hogy a 715/2009/EK rendelettel összefüggésben folytatott adatcsere céljából a fentiekől eltérő referenciatételeket alkalmaznak.

14. cikk

További mértékegységek

A szállításrendszer-üzemeltetők és a 715/2009/EK rendelettel összefüggésben velük kommunikációs kapcsolatban levő felek megállapodhatnak arról, hogy adatcsere vagy adatközlés céljára a közös mértékegységeken túlmenően további mértékegységeket és referenciatételeket is alkalmaznak. Ebben az esetben a referenciatételek közötti átváltást a gáz tényleges összetétele alapján kell elvégezni. Amennyiben a gáz összetételére vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, az alkalmazott átváltási tényezőknek összhangban kell lenniük a melléklettel, amelynek tartalma az EN ISO 13443 „Földgáz. Szabványos referenciatételek” európai szabvány mindenkori hatályos változatán alapul.

IV. FEJEZET

A GÁZ MINŐSÉGE ÉS SZAGOSÍTÁSA

15. cikk

A határkeresztező gázkereskedés gázminőségi eltérések miatti korlátozásának kezelése

(1) A szállításrendszer-üzemeltetők együttműködnek egymással annak érdekében, hogy elkerüljék a határkeresztező gázkereskedés gázminőségi eltérések miatti korlátozását. A szállításrendszer-üzemeltetők által ennek érdekében rendes működésük során kezdeményezett vagy végrehajtott intézkedések közé tartozhatnak többek között a földgázcsereügyletek és a keverés.

(2) Amennyiben az érintett szállításrendszer-üzemeltetők a határkeresztező gázkereskedés gázminőségi eltérések miatti korlátozását nem tudják elkerülni, és a korlátozást a nemzeti szabályozó hatóságok is elismerik, a hatóságok kötelezhetik a szállításrendszer-üzemeltetőket arra, hogy tizenkét hónapon belül tegyék meg – a jelzett sorrendben – a következő a)–e) pontban foglalt intézkedéseket:

- a) a gázminőségi előírások megváltoztatása nélkül dolgozzanak ki egymással együttműködésben műszakilag megvalósítható megoldási lehetőségeket az elismert korlátozás feloldására azzal, hogy ezek a megoldási lehetőségek gázáramlásra vonatkozó kötelezettségvállalásokat és gázkezelést is magukban foglalhatnak;
- b) a gazdaságilag hatékony megoldások meghatározása érdekében végezzék el közösen a műszakilag megvalósítható lehetőségek költség-haszon elemzését, és ennek keretében a költségeket és a hasznokat az érintettek kategóriáira lebontva határozzák meg;
- c) minden lehetséges megoldás esetében becsüljék meg a megvalósításhoz szükséges időt;
- d) az így meghatározott megvalósítható megoldások kapcsán folytassanak nyilvános konzultációt, és ennek eredményét vegyék figyelembe;
- e) az elismert korlátozás feloldására irányuló, a költség-haszon elemzés és a nyilvános konzultáció eredményei alapján elkészített és a megvalósítás időtartamát is magában foglaló közös javaslatukat nyújtják be jóváhagyásra nemzeti szabályozó hatóságaiknak, valamint tájékoztatás céljából az érintett tagállamok többi illetékes nemzeti hatóságának.

Amennyiben az érintett szállításrendszer-üzemeltetők nem tudnak a lehetséges megoldásról egyezsége jutni, haladéktalanul kötelesek értesíteni saját nemzeti szabályozó hatóságukat.

(3) A (2) bekezdés e) pontja szerinti döntés meghozatala előtt az egyes nemzeti szabályozó hatóságok egyeztetnek az érintett tagállamok nemzeti szabályozó hatóságaival. Annak érdekében, hogy közös megegyezésen alapuló, összehangolt döntés szülessen, döntése meghozatalakor mindegyik nemzeti szabályozó hatóság figyelembe veszi a szomszédos nemzeti szabályozó hatóságok véleményét.

16. cikk

A gázminőség nyomon követése rövid távon, az adatok közzététele

A szállításrendszer-üzemeltetők kötelesek minden egyes gáznapon belül legalább óránkénti gyakorisággal minden egyes rendszer-összekötési pont tekintetében közzétenni internetes oldalain a szállítási rendszereikbe az egyes fizikai rendszer-összekötési pontokon keresztül közvetlenül belépő gáz Wobbe-számát és égéshőjét. Az ENTSOG a 715/2009/EK rendelet I. melléklete 3.1.1. pontja (1) bekezdésének h) pontja alapján uniós szinten kialakított központi platformján hiperhivatkozásokat tesz közzé a szállításrendszer-üzemeltetők internetes oldalain található releváns információkhoz.

17. cikk

Tájékoztatás a gázminőség rövid távú változásairól

(1) Ezt a cikket a rendszer-összekötési pontok mellett a szállítóhálózatok minden olyan más pontjára is alkalmazni kell, amelyben gázminőségmérések történnek.

(2) A szállításrendszer-üzemeltető a következő felek közül kijelölhet egyet vagy többet, amelyeknek információkat szolgáltat a gázminőség változásairól:

- a) a szállításrendszer-üzemeltető hálózatához közvetlenül csatlakozó olyan végső fogyasztók, amelyek üzemi folyamatait hátrányosan befolyásolják a gáz minőségében bekövetkező változások, vagy – abban az esetben, ha a nemzeti szabályozás nem kötelezi a szállításrendszer-üzemeltetőt és a hálózatához közvetlenül csatlakozó végső fogyasztókat arra, hogy közvetlen szerződéses viszonyban legyenek egymással – a végső fogyasztó nevében eljáró olyan rendszerhasználó, amelynek üzemi folyamatait hátrányosan befolyásolják a gáz minőségében bekövetkező változások;
- b) a szállításrendszer-üzemeltető hálózatához közvetlenül csatlakozó olyan elosztórendszer-üzemeltetők, amelyek rendszeréhez olyan végső fogyasztók csatlakoznak, amelyek üzemi folyamatait hátrányosan befolyásolják a gáz minőségében bekövetkező változások;
- c) a szállításrendszer-üzemeltető hálózatához közvetlenül csatlakozó olyan tárolásrendszer-üzemeltetők, amelyek üzemi folyamatait hátrányosan befolyásolják a gáz minőségében bekövetkező változások.

(3) Minden szállításrendszer-üzemeltető köteles:

- a) összeállítani és vezetni a tájékoztató jellegű gázminőségi adatok fogadására jogosult felek jegyzékét;
- b) együttműködni a jegyzékben szereplő felekkel annak érdekében, hogy meghatározza:
 - i. a gázminőségi paraméterekre vonatkozóan rendelkezésre bocsátandó adatokat;
 - ii. az adatszolgáltatás gyakoriságát;
 - iii. az adatszolgáltatás időrendjét;
 - iv. az adatszolgáltatás módját.

(4) Hacsak a nemzeti szabályozó hatóság másként nem rendelkezik, a (3) bekezdés alapján a szállításrendszer-üzemeltetők nem kötelezhetők kiegészítő mérő- és előrejelző berendezések telepítésére. Az e cikk (3) bekezdése b) pontjának i. alpontjában foglalt adatok a szállításrendszer-üzemeltető legjobb becslését tükrözik az adott időpillanatban, és ezeket az adatokat a szállításrendszer-üzemeltető belső használatra bocsátja a címzett rendelkezésére.

18. cikk

A gázminőség hosszú távú nyomon követése a szállítórendszerekben

(1) A szállítórendszerekben lévő gáz minőségének nyomon követésével összefüggésben az ENTSOG két évente hosszú távú előrejelzést tesz közzé, amelyben a következő tíz év távlatában megjelöli a gázminőségi paraméterek alakulásának várható tendenciáit és az egyes paraméterek potenciális változékonyságát. A gázminőség nyomon követésével összefüggő hosszú távú előrejelzést első ízben a 2017. évi tízéves hálózatfejlesztési tervvel együtt kell közzétenni.

(2) Az előrejelzést az ENTSOG a szervezetén belül a 715/2009/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdésével összhangban létrehozott regionális együttműködés keretében gyűjtött adatokra alapozza.

- (3) A gázminőség nyomon követésével összefüggésben közzétett hosszú távú előrejelzésnek ki kell terjednie legalább a Wobbe-számmra és az égéshőre. Az előrejelzésben a (8) bekezdés alapján az érdekeltekkel folytatott konzultációt követően további gázminőségi paraméterek is szerepeltethetők.
- (4) A gázminőség nyomon követésével összefüggésben közzétett hosszú távú előrejelzésben meg kell határozni a gázminőség szempontjából releváns potenciális új beszerzési forrásokat.
- (5) Az egyes beszerzési források tekintetében az előrejelzésben figyelembe vett gázminőségi paraméterek referenciaértékeit az előző évek adatainak elemzése alapján kell meghatározni. Ezek az adatok helyettesíthetők az érdekeltek által a (8) bekezdés szerinti konzultáció keretében szolgáltatott adatokkal.
- (6) Az elemzés keretében minden vizsgált gázminőségi paraméter és minden régió vonatkozásában meg kell határozni azt a tartományt, amelyen belül a paraméter valószínűsíthetően mozogni fog.
- (7) A gázminőség nyomon követésével összefüggésben közzétett hosszú távú előrejelzésnek következetesnek kell lennie, és összhangban kell állnia az ENTSOG által az előrejelzéssel egyidejűleg elkészítendő, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervvel.
- (8) Az érdekeltekkel az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési terv kapcsán folytatott konzultációt ki kell terjeszteni a gázminőség kérdéskörére is. A konzultáció keretében az érdekelteket fel kell kérni arra, hogy megosszák nézeteiket az ENTSOG-gal a gázbeszerzési források gázminőségi paramétereinek alakulásáról.

19. cikk

A határkeresztező gázkereskedés eltérő szagosítási gyakorlat miatti korlátozásainak kezelése

- (1) Amennyiben az érintett szállításirendszer-üzemeltetők a határkeresztező gázkereskedés eltérő szagosítási gyakorlat miatti korlátozását nem tudják elkerülni, és a korlátozást a nemzeti hatóságok is elismerik, a hatóságok kötelezhetik a szállításirendszer-üzemeltetőket arra, hogy az elismert korlátozás feloldása érdekében hat hónapon belül – például földgázcsereügyletek vagy gázáramlásra vonatkozó kötelezettségvállalások révén – jussanak egymással egyezsége. Az érintett szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők a megállapodásukat megküldik jóváhagyásra nemzeti hatóságaiknak.
- (2) Amennyiben az érintett szállításirendszer-üzemeltetők az (1) bekezdésben említett hat hónapos időszak végéig nem tudnak egyezsége jutni, vagy a nemzeti hatóságok egyetértenek abban, hogy a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők által benyújtott megállapodás nem kellően eredményes a korlátozás feloldásában, az érintett szállításirendszer-üzemeltetők a következő tizenkét hónap folyamán a nemzeti hatóságokkal együttműködésben részletes tervet dolgoznak ki, amelyben felvázolják az elismert korlátozás feloldásának az adott rendszer-összekötési pontban alkalmazható legköltséghatékonyabb módját.
- (3) A (2) bekezdésben foglalt kötelezettségek teljesítése érdekében az érintett szállításirendszer-üzemeltetők – a jelzett sorrendben – a következő intézkedéseket teszik meg:
- a) megállapítják a korlátozás feloldásának lehetséges módjait, és ennek keretében megvizsgálják és értékelik:
 - a szagosítatlan határkeresztező fizikai gázáramra való áttérés lehetőségét;
 - a szagosított gáznak a szagosítatlan gázt szállító rendszer valamely részébe vagy teljes egészébe és az azzal összekapcsolt értékesítési oldali (downstream) rendszerekbe történő fizikai bevezetése lehetőségét;
 - a határkeresztező fizikai gázáram szagosításának elfogadható mértékét;
 - b) a gazdaságilag hatékony megoldások meghatározása érdekében elvégzik a műszakilag megvalósítható lehetőségek közös költség-haszon elemzését. Az elemzésnek:
 - figyelembe kell vennie a biztonság szempontját;
 - információkat kell tartalmaznia a szállítandó gáz előre jelzett mennyiségéről és a szükséges infrastruktúra-fejlesztési beruházások költségéről;
 - a költségeket és a hasznokat az érintettek kategóriáira lebontva kell meghatározni;
 - c) minden egyes megoldási lehetőség esetében megbecslik a megvalósításhoz szükséges időt;
 - d) nyilvános konzultációt folytatnak, és figyelembe veszik a konzultáció eredményeit;
 - e) a megvalósítható megoldásokat a költségek megtérülését biztosító mechanizmussal és a megvalósítás időütemezésével együtt jóváhagyásra beterjesztik a nemzeti hatóságoknak.

Ha a nemzeti hatóságok jóváhagyják a megoldást, azt az e) pont alapján meghatározott időütemezés szerint kell megvalósítani.

(4) Amennyiben a nemzeti hatóságok a (3) bekezdés e) pontja alapján benyújtott megoldási javaslatok közül egyiket sem hagyják jóvá a benyújtását követő 6 hónapon belül, vagy az érintett szállításirendszer-üzemeltetők a (2) bekezdésben meghatározott 12 hónapos határidőn belül nem nyújtanak be megoldási javaslatot, a nemzeti hatóságok által meghatározott határidőn belül, amely a megoldási javaslat benyújtásától számítva nem lehet hosszabb négy évnél, szagosítatlan fizikai határkeresztesző gázáramra kell áttérni. A szagosítatlan gázra való teljes műszaki áttállítás után a szállításirendszer-üzemeltetők elfogadják a határkeresztesző gázáramokban lévő visszamaradó szagosítók műszakilag elkerülhetetlen, folyamatosan csökkenő mértékű jelenlétét.

V. FEJEZET

ADATCSERE

20. cikk

Általános rendelkezések

(1) E fejezet alkalmazásában „partnerek”: azok a rendszerhasználók, amelyek:

- a) rendszer-összekötési pontokban aktívak; vagy
- b) rendszer-összekötési pontokban és virtuális kereskedési pontokban egyaránt aktívak.

(2) A szállításirendszer-üzemeltetők által egymás között és partnereikkel folytatott adatcsere vonatkozásában a 715/2009/EK rendelet I. mellékletének 2.2. pontjában, a 984/2013/EU bizottsági rendeletben, a 312/2014/EU bizottsági rendeletben, az 1227/2011/EU bizottsági rendeletben és az e rendeletben előírt követelményeket a 21. cikkben meghatározott közös adatcsere-megoldások útján kell teljesíteni.

21. cikk

Közös adatcsere-megoldások

(1) A 20. cikk (2) bekezdésében felsorolt adatcsere-követelményektől függően a következő adatcseretípusok vezethetők be és alkalmazhatók:

- a) dokumentumalapú adatcsere: az adatok cseréje fájlalba csomagolva, az informatikai rendszerek között automatikusan történik;
- b) integrált adatcsere: az adatcsere két alkalmazás között, közvetlenül az informatikai rendszereken történik;
- c) interaktív adatcsere: az adatcsere böngészőn keresztül elérhető webes alkalmazás segítségével, interaktív módon történik.

(2) A közös adatcsere-megoldások a protokollt, az adatformátumot és a hálózatot tartalmazzák. Az (1) bekezdésben felsorolt adatcseretípusokhoz a következő közös adatcsere-megoldásokat kell alkalmazni:

- a) a dokumentumalapú adatcsere esetében:
 - i. protokoll: AS4;
 - ii. adatformátum: Edig@s-XML vagy azonos fokú interoperabilitást biztosító egyenértékű adatformátum. Az ENTSOG közzéteszi az alkalmazandó egyenértékű adatformátumot;
- b) az integrált adatcsere esetében:
 - i. protokoll: HTTP/S-SOAP;
 - ii. adatformátum: Edig@s-XML vagy azonos fokú interoperabilitást biztosító egyenértékű adatformátum. Az ENTSOG közzéteszi az alkalmazandó egyenértékű adatformátumot;
- c) az interaktív adatcsere esetében a HTTP/S protokollt kell alkalmazni.

Hálózatként az a)–c) pontban meghatározott valamennyi adatcseretípus esetében az internetet kell igénybe venni.

(3) Ha felmerül az igény a közös adatcsere-megoldások módosítására, az ENTSOG-nak – saját kezdeményezésre vagy az ACER felkérésére – célszerű értékelnie a számításba jövő technikai megoldásokat, és az ezekhez szükséges esetleges változtatás(ok) tekintetében költség-haszon elemzést végeznie, amelynek keretében a technológiai fejlesztés indokait is elemzi. Az ENTSOG nyilvánosan konzultál az összes érdekelttel, és ennek keretében bemutatja az értékelés eredményeit és az elvégzett költség-haszon elemzésen alapuló javaslatát vagy javaslatait.

Ha a közös adatcsere-megoldások módosítását szükségesnek ítéli, az ENTSOG a 715/2009/EK rendelet 7. cikkében meghatározott eljárással összhangban javaslatot nyújt be az Ügynökségnek.

22. cikk

Az adatszererendszer biztonságossága és rendelkezésre állása

- (1) A szállításirendszer-üzemeltetők és partnereik felelősek a megfelelő biztonsági intézkedések megtételéért. Ennek keretében különösen:
- a közlemények biztonságos és megbízható kicserélése céljából gondoskodnak a kommunikációs lánc biztonságossá tételéről, és ennek érdekében titkosítják az adatokat, a feladó aláírásának elhelyezésével biztosítják sértetlenségüket és hitelességüket, és aláírt visszaigazolás küldésével letagadhatatlanná teszik őket;
 - megfelelő biztonsági intézkedéseket hajtanak végre az informatikai rendszereikhez való illetéktelen hozzáférés megakadályozása érdekében;
 - a rendszerükhöz való illetéktelen hozzáférés valós vagy vélt eseteiről haladéktalanul értesítik a velük kommunikációs kapcsolatban álló feleket.
- (2) A szállításirendszer-üzemeltetők felelősek rendszerük rendelkezésre állásáért, és:
- megfelelő lépéseket tesznek annak megelőzésére, hogy a rendszerükben egyetlen ponton bekövetkező meghibásodás a teljes adatszererendszer üzemképtelenségéhez vezessen, ideértve az internetszolgáltatójukkal (internetszolgáltatóikkal) való kapcsolato(ka)t érintő hibákat is;
 - internetszolgáltatójuknál (internetszolgáltatóiknál) igénybe veszik a megfelelő szolgáltatásokat és műszaki segítséget;
 - minimálisan csökkentik az informatikai rendszerek tervezett karbantartása miatti állásidőt, és kellő időben előzetesen értesítik partnereiket az üzemszünetről.

23. cikk

A közös adatszere-megoldások bevezetése

- (1) A 20. cikk (2) bekezdésében felsorolt adatszere-követelményektől függően a szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek elérhetővé tenni és használni a 21. cikkben meghatározott adatszere-megoldásokat.
- (2) Ha e rendelet hatálybalépésének napján a szállításirendszer-üzemeltető és érintett partnerei már alkalmaznak adatszere-megoldásokat, és ezek a megoldások összeegyeztethetők a 22. cikk követelményeivel és a 20. cikk (2) bekezdésében felsorolt adatszere-követelményekkel, a rendszerhasználókkal lefolytatott konzultációt követően és a szállításirendszer-üzemeltető nemzeti szabályozó hatóságának jóváhagyásával ezek a meglévő adatszere-megoldások továbbra is alkalmazhatók.

24. cikk

Közös rendszer-üzemeltetési eszközök létrehozása

- (1) Az ENTSOG a 715/2009/EK rendelet 8. cikke (3) bekezdésének a) pontjával összhangban a 20. cikk (2) bekezdésében felsorolt adatszere-követelmények mindegyikéhez létrehoz egy-egy közös rendszer-üzemeltetési eszközt, és ezeket közzéteszi az internetes oldalain. A közös rendszer-üzemeltetési eszköznek meg kell határoznia az adott adatszere-követelmény esetében alkalmazandó közös adatszere-megoldást. A közös rendszer-üzemeltetési eszköz szervezési követelményeket, valamint verziókezelési és implementációs iránymutatásokat is tartalmazhat.
- (2) Az ENTSOG kialakítja a közös rendszer-üzemeltetési eszközök létrehozásának átlátható eljárását. Az ENTSOG minden közös rendszer-üzemeltetési eszközről konzultációt folytat.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

25. cikk

A végrehajtás figyelemmel kísérése

- (1) Az ENTSOG a 715/2009/EK rendelet 8. cikkének (8) és (9) bekezdésében foglalt, a végrehajtás figyelemmel kísérésére és a jelentéstételre vonatkozó kötelezettsége körében legkésőbb 2016. szeptember 30-ig figyelemmel kíséri és elemzi e rendelet II–V. fejezetének a szállításirendszer-üzemeltetők általi végrehajtását, és megküld az Ügynökségnek minden olyan információt, amely szükséges ahhoz, hogy az Ügynökség teljesítse a 715/2009/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében foglalt kötelezettségeit.
- (2) A szállításirendszer-üzemeltetők legkésőbb 2016. július 31-ig megküldenek az ENTSOG-nak minden olyan információt, amely szükséges ahhoz, hogy az ENTSOG teljesítse az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségeit.

26. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Rendelkezéseit az 5. cikk sérelme nélkül 2016. május 1-jétől fogva kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2015. április 30-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER

MELLÉKLET

Referenciafeltételek közötti átszámítási tényezők

Referencia-hőmérséklet °C-ban (é- gés, térfogat)	25/20-tól 25/0-ig	25/20-tól 15/15-ig	25/20-tól 0/0-ig	25/0-tól 15/15-ig	25/0-tól 0/0-ig	15/15-től 0/0-ig
Térfogategységre vonatkoztatott re- ális felső hőérték	1,0738	1,0185	1,0766	0,9486	1,0026	1,0570
Térfogategységre vonatkoztatott re- ális alsó hőérték	1,0738	1,0176	1,0741	0,9477	1,0003	1,0555
Reális Wobbe-szám	1,0736	1,0185	1,0764	0,9487	1,0026	1,0569

Forrás: EN ISO 13443 „Földgáz. Szabványos referenciafeltételek”